

Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка

Кафедра історії та методики навчання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ НОВА ІСТОРІЯ

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

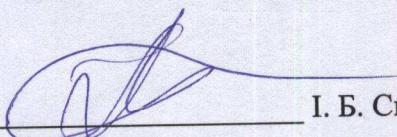
спеціальність 014 Середня освіта (Історія)

освітньо-професійна програма Середня освіта (Історія)

Сеньківська Г. Я. Нова історія : [робоча програма навчальної дисципліни для студентів спеціальності 014 Середня освіта (Історія)] / Г. Я. Сеньківська. – Кременець, 2020 р. – 27 с.

Розробник: **Сеньківська Г. Я.**, кандидат історичних наук, викладач кафедри історії та методики навчання

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри історії та методики навчання.
Протокол № 1 від 28 серпня 2020 року

Зав. кафедри _____ _____ І. Б. Скакальська

_____ 2020 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, предметна спеціалізація, освітньо-професійна програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 10	Галузі знань: 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна навчальна дисципліна	
	Спеціальності: 014 Середня освіта (Історія)		
Модулів – 1		Курс:	
Змістових модулів – 5		3-й	3-й
Загальна кількість годин - 300		5-й, 6-й семестр	5-й, 6-й семестр
	Лекції		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 5	Освітньо-професійна програма бакалавр	70 год.	18
		Семінарські	
		70 год.	18
		Лабораторні	
		– год.	–
		Самостійна робота	
		160 год.	264
Вид контролю: екзамен			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 47 : 53

для заочної форми навчання – 12 : 88.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Нова історія» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія).

Курс «Нова історія» розподілений на 5 змістових модулів. **Предметом** вивчення навчальної дисципліни є комплексна характеристика соціально-економічних, політичних і духовних процесів в країнах Європи і Америки в кінці XV – на початку XX ст.

Міждисциплінарні зв'язки: політологія, історія світової культури, педагогіка, археологія, спеціальні історичні дисципліни, філософія. **Метою** викладання дисципліни є формування у студентів знань про основні етапи й тенденції суспільно-політичного, соціально-економічного, духовного розвитку країн західної Європи та країн Азії, Африки та Латинської Америки з кінця XV ст. до початку XX ст.

Завдання курсу:

- проаналізувати труднощі та здобутки країн вказаних регіонів на шляху модернізації;
- з'ясувати особливості суспільно-політичного, економічного та культурного розвитку країн Західної Європи та Північної Америки;
- з'ясувати суть світоглядних змін Нового часу;
- визначити головні проблеми міжнародних відносин.

Ключові слова: історія, Новий час, реформація, контрреформація, абсолютизм, колоніалізм, консульство, республіка, монархія, війни, революція, імперія, індустріальне суспільство, монополізація, демократія, реформізм.

Курс «Нова історія» спрямований на формування у студентів таких професійних *компетентностей*:

Інтегральна компетентність:

- Здатність розв'язувати в професійній педагогічній діяльності в галузі середньої освіти або в процесі навчання складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що передбачає застосування теорій та методів педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 3 Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 12 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та введення здорового способу життя.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

ФК 2 Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах.

ФК 3 Здатність усвідомлювати високе соціальне значення педагогічної професії та дотримуватися принципів професійної етики вчителя історії.

ФК 4 Здатність критично усвідомлювати зв'язки між теперішніми подіями та минулими процесами.

ФК 7 Оперування у професійній діяльності базовими знаннями про особливості розвитку людства у різні періоди історії світу.

ФК 9 Здатність правильно коментувати, анотувати або редагувати тексти і документи, відповідно до критичних канонів дисципліни.

ФК 11 Здатність здійснювати пошук необхідних для освітньої та наукової діяльності джерел гуманітарного знання.

Програмні результати навчання

Знання:

ПРН 1 Розуміти контекст, причини та наслідки історичних подій і використовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 4 Розглядати суспільні явища у розвитку та в конкретно-історичних умовах певного часу; співставляти історичні події, явища з періодами (епохами), орієнтуватися в науковій періодизації історії.

ПРН 5 Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, чинники, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних та культурних цінностей.

ПРН 8 Ідентифікувати визначні історичні постаті.

Уміння:

ПРН 9 Користуватися науковою літературою, електронними довідковими виданнями, аналізувати матеріал академічних підручників та навчальних посібників.

ПРН 12 Застосовувати сучасні методики й технології для забезпечення якості освітнього процесу в ЗЗСО.

ПРН 14 Діяти в межах етики професійних взаємин.

ПРН 15 Розкривати сутність досліджуваної проблеми у навчальних та науково-дослідницьких проектах з дотриманням вимог академічної доброчесності.

ПРН 17. Застосовувати знання української мови за професійним спрямуванням на практиці.

ПРН 19 Зрозуміло доносити власні висновки, знання та їх обґрунтування до осіб, які навчаються, користуючись основними поняттями та термінами професійно-орієнтованих дисциплін з обраної спеціальності.

ПРН 21 Здатність до самостійного навчання упродовж життя, розвиток мотивів самоактуалізації у сфері професійної діяльності, уміння застосовувати творчі здібності, які характеризують готовність до створення принципово нових ідей.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

ЗАХІДНА ЄВРОПА ТА ПІВНІЧНА АМЕРИКА В РАННІЙ НОВИЙ ЧАС (кінець XV – середина XVII ст.)

Тема 1. Предмет Нової історії. Загальна характеристика джерел з історії Нового часу. Періодизація Нового часу. Соціальна структура та політичний устрій європейських країн. Розвиток науки і культури.

Тема 2. Італійські війни XV–XVI ст.: причини і початок. Характер міжнародних відносин. Походи Карла VIII і Людовика XII. Похід Франциска I. Карл V. Війни Карла V з Франциском I. Боротьба народних мас проти чужоземних загарбників. Політична карта Італії після миру в Като-Камбресі.

Тема 3. Реформація та її причини. Причини Реформації. Гуманістична критика. Вчення Лютера та його соціальна сутність. Народна реформація та Селянська війна. Розвиток Реформації після поразки Селянської війни. Укладення Аугсбурзького релігійного миру.

Тема 4. Швейцарія у XVI – першій половині XVII ст. Політичний устрій Швейцарського союзу XVI ст. Особливості економічного розвитку швейцарських кантонів. Передумови Реформації у Швейцарії. Цвінглі та його вчення. Жан Кальвін та його вчення. Швейцарія в першій половині XVII ст. Наука і культура.

Тема 5. Католицька церква раннього Нового часу. Контрреформація в Європі. Католицька церква у період Реформації. Початок Контрреформації. Створення нових чернечих орденів. Політика папства у період Контрреформації. Тридентський собор. Реалізація рішень Тридентського собору.

Тема 6. Італія в XVI – першій половині XVII ст. Політичний розвиток італійських держав. Соціальна боротьба. Реформація і Контрреформація в Італії. Особливості італійської культури XVI – першої половини XVII ст. Розвиток літератури і науки.

Змістовий модуль 2.

ЗАХІДНА ЄВРОПА ТА ПІВНІЧНА АМЕРИКА НАПРИКІНЦІ XVI – на початку XVII ст.

Тема 7. Іспанія в XVI – першій половині XVII ст. Іспанія в першій чверті XVI ст. Повстання комунерос. Економічний розвиток Іспанії в XVI ст. Державний устрій на початку занепаду Іспанії за правління Філіппа II. Економічний занепад Іспанії в другій половині XVI – першій половині XVII ст. Зовнішня політика Іспанії в другій половині XVI – першій половині XVII ст. Відокремлення Португалії і народні рухи в Іспанії в першій половині XVII ст.

Тема 8. Франція в XVI — першій половині XVII ст. Формування абсолютної монархії. Соціально-економічний устрій Франції у XVI — першій половині XVII ст. Зародження буржуазії. Реформація у Франції. Причини й початок громадянських війн. Варфоломійська ніч. Піднесення Франції за Генріха IV. Зміцнення абсолютизму за Рішельє. Епоха Людовіка XIV.

Тема 9. Нідерланди у XVI – першій половині XVII ст. Нідерланди під владою Іспанії в XVI ст. Соціально-політичний устрій Нідерландів у XVI – першій половині XVII ст. Визвольний рух у Нідерландах. Терористичний режим герцога Альби. Утворення об'єднаних провінцій Нідерландів. Значення і наслідки визвольного руху у Нідерландах.

Тема 10. Англія у 16-17 століттях: загальна характеристика. Соціально-економічний розвиток у XVI ст. Аграрний переворот і його наслідки. Реформація в Англії. Утвердження англіканської церкви. Контрреформація Марії Тюдор. Основні напрями колоніальної політики Англії. Особливості англійського абсолютизму.

Тема 11. Австрія в XVI — першій половині XVII ст. Особливості соціально-економічного устрою Австрії в ранній Новий час. Особливості політичного розвитку австрійських земель. Реформи Фердинанда I. Реформація і Контрреформація в Австрії.

Тема 12. Скандинавські країни в XVI – першій половині XVII ст. Соціально-економічний і політичний розвиток Данії в XVI – першій половині XVII ст. Шведське королівство у XVI – першій половині XVII ст. Соціально-економічний і політичний розвиток Норвегії, Фінляндії, Ісландії.

Тема 13. Угорщина і Трансильванське князівство у XVI — першій половині XVII ст. Політичний устрій і соціальна структура угорського суспільства. Селянська війна 1514 р. Битва при Мохачі і розпад Угорського королівства. Габсбурзька Угорщина. Угорські землі під владою Порти. Трансильванське князівство. Реформація і Контрреформація в Угорщині та Трансильванії.

Тема 14. Європа й Османська імперія в ранній Новий час. Зростання Османської імперії наприкінці XV– у XVI ст. Османська імперія в європейській системі міжнародних відносин в ранній Новий час. Турецьке питання під час італійських воєн. Утворення «Священної Ліги» і початок занепаду Османської імперії.

Тема 15. Тридцятилітня війна. Причини та передумови війни. Перший (чесько-пфальцьський) період війни (1618–1623 рр.). Другий (данський) період війни (1625–1629 рр.). Третій (шведський) період війни (1630–1635 рр.). Четвертий (франко-шведський) період війни (1635–1648 рр.). Вестфальський мир.

Змістовий модуль 3. АЗІЯ, АФРИКА ТА ЛАТИНСЬКА АМЕРИКА

НА ПОЧАТКУ НОВОЇ ДОБИ

Тема 16. Країни Азії, Африки та Латинської Америки на початку нової доби. Соціально-економічний і політичний розвиток країн Латинської Америки на початку нової доби. Соціально-економічний і політичний розвиток країн Азії на початку нової доби. Соціально-економічний і політичний розвиток країн Африки на початку нової доби.

Тема 17. Колоніальна політика європейських держав у країнах Азії, Африки та Латинської Америки. Становлення колоніалізму і колоніальної системи. Колоніальна система в XIX – на початку XX ст. Наслідки колоніальної політики європейських держав.

Тема 18. Національно-визвольна боротьба народів Азії, Африки та Латинської Америки у XIX ст. Особливості соціально-економічного розвитку іспанських та португальських колоній. Визвольна боротьба іспанських і португальських колоній у Латинській Америці (1810–1826 рр.). Країни Азії в період раннього Нового часу та великі повстання в середині XIX ст. Народи Африки в період раннього Нового часу та їхній опір колоніальній експансії європейських держав.

Змістовий модуль 4.

Основні тенденції розвитку країн Західної Європи і США в останній третині XIX – на початку XX ст.

Тема 19. Основні тенденції економічного і політичного розвитку світу наприкінці XIX ст. до початку XX ст. Економічний розвиток. Розвиток сільського господарства. Промислова революція та її наслідки. Колоніальна система в Європі і країнах Сходу в XIX–на початку XX ст. Політичний розвиток. Робітничий рух. Освіта. Розвиток природничих наук і гуманітарних наук. Електротехнічна революція. Революція в сфері комунікацій. Провідні напрямки в художній культурі й мистецтві. Нові форми дозвілля. Психологічна обстановка.

Тема 20. Повалення абсолютизму у Франції. Повалення абсолютизму у Франції. Утвердження принципів гуманізму французькими просвітителами. Передумови революції. Початок Великої французької революції. Ухвалення Декларації прав людини і громадянина.

Тема 21. Повалення монархії і встановлення республіки у Франції. Якобінська диктатура і організація влади. Конституція 1791 р. Законодавчі збори. Повалення монархії і встановлення республіки. Якобінська диктатура у Франції. Революційний терор. Соціально-політичні заходи якобінської диктатури. Конституція 1792 р. Причини падіння якобінської диктатури. Термодоріанський режим у Франції.

Тема 22. Консульство та імперія. Організація влади консульства. Бонапартизм як форма правління. Встановлення імперії. Кодекси Наполеона. Зовнішня політика Наполеона. Війни Наполеонівської Франції.

Тема 23. Правління Наполеона Бонапарта. Війни Наполеонівської Франції. Війни з третьою та четвертою коаліціями. Внутрішня політика Наполеона. Наполеонівські війни 1796–1815 рр.

Тема 24. Падіння першої імперії у Франції. Віденський конгрес і «Сто днів». Підсумки Віденського конгресу. Територіальні претензії держав – учасниць конференції. Політична карта Європи за рішеннями конгресу. Утворення Священного союзу.

Тема 25. Франція у 1870–1900 рр. Криза Другої імперії у Франції. Франко-німецька війна 1870 – 1871 рр. та її наслідки. Громадянська війна у Франції. Падіння Паризької комуни. Становлення Третьої республіки (1870–1940 рр.). Особливості економічного розвитку Франції. Політичні кризи 80–90-х років. Відносини Франції з Італією, Великою Британією, Росією, Німеччиною. Президентство Р.Пуанкаре і зміцнення обороноздатності Франції.

Тема 26. США у першій половині XIX ст. Особливості соціально-економічного розвитку. Плантаційна система. Рабство на Півдні. Територіальна експансія.

Тема 27. Громадянська війна 1861–1865 рр. Початок двопартійної системи у США. А.Лінкольн. Початок Громадянської війни. Реконструкція Півдня. Завершення Громадянської війни.

Тема 28. РЕВОЛЮЦІЇ В ЄВРОПІ 1848–1849 РОКІВ. Революція у Франції і Друга республіка. Революція в Італії. Революція в Німеччині. Революція в Австрії. Скасування панщини. Революція в Угорщині. Проголошення незалежності.

Тема 29. Об'єднання Італії. Політична роздробленість Італії. Два шляхи в боротьбі за об'єднання Італії. Кавур і Мадзіні. Етапи об'єднання Італії. Походи Дж. Гарібальді. Утворення Італійського королівства (1861 р.).

Тема 30. Німеччина в останній третині XIX – на початку XX ст. Промислове піднесення країни. Структурні зрушення в економіці. Державний устрій Німеччини. Імперська Конституція 1871 р. Внутрішня політика Бісмарка (70 – 80 рр. XIX ст.).

Тема 31. Великобританія в останній третині XIX – початку XX століття. Економічний розвиток Великобританії в останній третині XIX ст.- початку XX ст.: а) особливості економічної еволюції; б) економічний розвиток Великобританії на поч. XX ст. Монополістичний капіталізм в довоєнну епоху. Політичні партії й тенденції розвитку внутрішньої політики Англії наприкінці XIX ст.- початку XX ст: а) позиції ліберальної і консервативної партії наприкінці XIX ст.- початку XX ст.; б) політика кабінетів Вільяма Гладстона і Бенджаміна Дізраелі; в) політика соціальних реформ. – Народний бюджет Девіда - Ллойда Джорджа. Посилення колоніальної експансії Англії. Економічний розвиток у «вікторіанську добу». Політична система Великої Британії. Ірландське питання. Зовнішня політика Великої Британії на початку XX ст. Англійсько-німецьке суперництво. Кінець політики “блискучої ізоляції”. Антанта.

Тема 32. Утвердження індустріального суспільства в провідних державах світу. Формування індустріального суспільства у провідних державах Європи і США. Науково-технічна революція наприкінці XIX ст. та її наслідки. Виникнення великих корпорацій та фінансово-промислових груп. Монополізація економіки. Нові класи і соціальні верстви. Жіночі й профспілкові організації. Утвердження демократії та громадянського рівноправ'я.

Тема 33. Австрійсько-Угорська монархія (1867-1914). Система дуалізму. Роль національних проблем у внутрішньому житті. Економічний розвиток Австро-Угорщини після встановлення дуалізму, його особливості в різних областях імперії. Суспільно-політичний розвиток Цислейтанії. Суспільно-політичний розвиток Транслейтанії. Політичні партії. Криза дуалізму в кінці XIX – на поч. XX ст. Виборча реформа початку XX ст., її наслідки. Пошуки шляхів вирішення національної проблеми. Зовнішня політика Австро-Угорщини.

Тема 34. Італія (1870-1914). Завершення об'єднання Італії. Державний лад і політичний розвиток Італії після об'єднання. Правління “правої” та “лівої”. Відносини між державою і папським престолом. Економічний розвиток Італії після об'єднання. Сільське господарство і промисловість в останній третині XIX - на початку XX ст. Урядування «лівої». «Криваве десятиліття» (кін. 1880-1890-ті рр.). Внутрішня політика Ф. Кріспі. Зовнішня політика в останній третині XIX ст. Іредентизм. Соціалісти. Анархізм. Поворот до лібералізму. «Ліберальна ера» початку XX ст. Дж. Джолітті. Економічний розвиток Італії на початку XX ст. Діяльність соціалістів в умовах «ліберальної ери». Зовнішня політика на початку XX ст. Італійсько-турецька війна, її наслідки. Італія перед Першою світовою війною.

Змістовий модуль 5.

Політичний, соціальний і економічний розвиток США. Міжнародні відносини (1870-1914 рр.) Перша світова війна.

Тема 35. Сполучені Штати Америки (1865-1900). Реконструкція США. Особливості економічного розвитку після громадянської війни і Реконструкції. Внутрішньополітичний розвиток США в останній третині XIX ст. Функціонування двопартійної системи. Основні проблеми внутрішньої політики. Соціальні рухи. Антимонополістичний рух. Виступи фермерів. Соціалісти. Зовнішня політика в останній третині XIX ст. Американсько-іспанська війна.

Тема 36. Сполучені Штати Америки (1901-1917). Особливості економічного розвитку США на початку XX ст. Новий етап соціального протесту на початку XX ст. Робітничий рух. Масові демократичні рухи. Ліберальний реформізм, його соціальні та ідейні витоки. Діяльність урядів Т.Рузвельта, У.Тафта. Вибори 1912 р. Президент В. Вільсон, його економічна політика. Зовнішня політика на початку XX ст. Реформи 1914-1916 рр. Вибори 1916 р. Вступ США у Першу світову війну.

Тема 37. Міжнародні відносини в останній третині XIX ст. Міжнародна ситуація в останній третині XIX ст. Результати і міжнародні наслідки франко-пруської війни. Система “озброєного миру” в Європі. “Союз трьох імператорів”. Франко-німецька “військова тривога” 1875 р. Міжнародні ускладнення у зв'язку з російсько-турецькою війною 1877 – 1878 рр. Австро-німецький союз (1879). Троїстий союз (1882). Австро-німецько-російська угода (1881). Колоніальна експансія європейських держав у 1880-1890-ті рр. і загострення суперечностей між ними. Англо-німецькі колоніальні протиріччя. Фашодський інцидент. Балканська проблема і посилення напруженості в Європі в кінці 80-х років. “Договір перестраховки” (1887). Загострення російсько-німецьких відносин. Франко-російський союз (1891-1893). Американсько-іспанська (1898) і англо-бурська (1899-1902) війни.

Тема 38. Міжнародні відносини на початку ХХ ст. Зміни в системі міжнародних відносин на початку ХХ ст. Загострення англо-німецьких відносин. Російсько-японська війна (1904-1905). Англо-французька Антанта. Перша марокканська криза (1905-1906). Англо-російська угода (1907). Протистояння країн Троїстого союзу й Антанти в міжнародних кризах. Боснійська криза (1908-1909). Агадирський інцидент і друга марокканська криза (1911). Балканські війни (1912-1913). Зростання міжнародного напруження. Розстановка сил на міжнародній арені до літа 1914 р. Сараєвське вбивство і липнева криза 1914 р.

Тема 39. Перша світова війна. Розв'язання світової війни. Цілі воюючих держав. Військово-стратегічні плани противників. Військові дії й дипломатична боротьба в 1914 р. Східний і Західний фронти. Вступ у війну Японії. Боротьба коаліцій за нейтральні країни. Вступ у війну Туреччини. Воєнні події в 1915 р. на Східному і Західному фронтах. Вступ у війну Італії, Болгарії. Розгром Сербії. Близькосхідні театри воєнних дій. Військово-морські операції. Спроба Німеччини досягти вирішальних успіхів у 1916 р. на Західному фронті. Верденська битва. Вступ у війну Румунії. Операції на Італійському, Салонікському, Кавказькому, Месопотамському, Сирійсько-Палестинському фронтах. Дії на морі в 1916 р. Секретні угоди про умови територіального переділу світу. Хід війни в 1917 – 1918 рр. і її завершення. Лютнева революція в Росії і ситуація на Східному фронті. Вступ у війну США. Військові дії на Західному фронті. Військові дії на інших фронтах і на морі. Кампанія 1918 р. Брест-Литовський і Бухарестський мирні договори. Військові дії на Західному фронті. Поглиблення кризи в країнах німецького блоку. Капітуляція Болгарії, Туреччини, Австро-Угорщини. Капітуляція Німеччини, умови перемир'я. Результати і наслідки I світової війни.

Тема 40. Основні держави Європи та США в період світової війни. Політична ситуація у воюючих країнах. Війна і державне регулювання господарського життя. Політичне й економічне становище і внутрішня політика Німеччини, Австро-Угорщини і країн Антанти (Англії, Франції, Італії). Соціальні проблеми воюючих країн. Нейтралітет США до 1917 р., його причини. Політична боротьба в США з питання вступу у війну. Продовження ліберального курсу реформ. Вступ США у війну. Державне регулювання економіки і трудових відносин. Політичні, економічні й соціальні наслідки війни для Німеччини, Австро-Угорщини, Великої Британії, Франції, Італії, США.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	лаб	інд	с.р.		л	с	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. ЗАХІДНА ЄВРОПА ТА ПІВНІЧНА АМЕРИКА В РАННІЙ НОВИЙ ЧАС (кінець XV – середина XVII ст.)												
Тема 1. Предмет Нової історії.		2	2		4	2			1		4	6
Тема 2. Італійські війни XV–XVI ст.: причини і початок.		2	2		2	2		1			2	4
Тема 3. Реформація та її причини.		2	2		4	4		1			3	6

Тема 4. Швейцарія у XVI – першій половині XVII ст.		2	2						1		2	4
Тема 5. Католицька церква раннього Нового часу. Контрреформація в Європі.		1	1					1			4	6
Тема 5. Італія в XVI – першій половині XVII ст.		1	1					1			4	4
Модуль 2												
Змістовий модуль 2. ЗАХІДНА ЄВРОПА ТА ПІВНІЧНА АМЕРИКА НАПРИКІНЦІ XVI – НА ПОЧАТКУ XVII ст.												
Тема 7. Іспанія в XVI – першій половині XVII ст.		2	2		2	4					3	2
Тема 8. Франція в XVI — першій половині XVII ст.		2	2		4	4		1			3	2
Тема 9. Нідерланди у XVI – першій половині XVII ст. Нідерланди під владою Іспанії в XVI ст.		2	2		4	4			1		3	4
Тема 10. Англія у 16-17 століттях: загальна характеристика.		2	2		4	4		1			6	4
Тема 11. Австрія в XVI — першій половині XVII ст.		2	2						1		6	2
Тема 12. Скандинавські країни в XVI – першій половині XVII ст.		2	2					1			2	6
Тема 13. Угорщина і Трансильванське князівство у XVI — першій половині XVII ст.		2	2						1		2	2
Тема 14. Європа й Османська імперія в ранній Новий час.		2	2		2				1		2	
Тема 15. Тридцятилітня війна.		2	2		2			1			3	4
Модуль 3												
Змістовий модуль 3. АЗІЯ, АФРИКА ТА ЛАТИНСЬКА АМЕРИКА НА ПОЧАТКУ НОВОЇ ДОБИ												
Тема 16. Країни Азії, Африки та Латинської Америки на початку нової доби.		2	2		4	4		1			2	6

Тема 17. Колоніальна політика європейських держав у країнах Азії, Африки та Латинської Америци.		2	2		4	2			1		4	6
Тема 18. Національно- визвольна боротьба народів Азії, Африки та Латинської Америки у XIX ст.		2	2		4	2		1			4	6
Разом (1 сем.)		34	34		40	32		10	7		59	74
Модуль 4												
Змістовий модуль 4. Основні тенденції розвитку країн Західної Європи і США в останній третині XIX – на початку XX ст.												
Тема 19. Основні тенденції економічного і політичного розвитку світу наприкінці XIX ст. до початку XX ст.		1	1		4	2		1			2	4
Тема 20. Повалення абсолютизму у Франції.		1	1		4	2		1			2	4
Тема 21. Повалення монархії і встановлення республіки у Франції. Якобінська диктатура і організація влади.		2	2		4	1		1			2	2
Тема 22. Консульство та імперія.		1	1		4	1		1			3	2
Тема 23. Правління Наполеона Бонапарта. Війни Наполеонівської Франції.		2	2		4	2		1			3	2
Тема 24. Падіння першої імперії у Франції.		2	2		4	2		1			2	4
Тема 25. Франція у 1870–1900 рр.		1	1		4	2		1			2	4
Тема 26. США у першій половині XIX ст.		1	1		4	2					4	2
Тема 27. Громадянська війна 1861–1865 рр.		2	2		4	2		1			4	6
Тема 28. РЕВОЛЮЦІЇ В ЄВРОПІ 1848–1849 РОКІВ.		2	2					1			2	6
Тема 29.		2	2			2		1			3	4

Об'єднання Італії.												
Тема 30. Німеччина в останній третині XIX – на початку XX ст.		2	2								3	4
Тема 31. Великобританія в останній третині XIX – початку XX століття.		2	2						1		3	
Тема 32. Утвердження індустріального суспільства в провідних державах світу. Формування індустріального суспільства у провідних державах Європи і США.		1	1			2			1		2	4
Тема 33. Австрійсько-Угорська монархія (1867-1914).		2	2						1		2	4
Тема 34. Італія (1870-1914).		1	1								3	2
Модуль 5												
Змістовий модуль 5. Політичний, соціальний і економічний розвиток США. Міжнародні відносини (1870-1914 рр.).												
Перша світова війна												
Тема 35. Сполучені Штати Америки (1865-1900).		2	2		4	2			1		2	2
Тема 36. Сполучені Штати Америки (1901-1917).		2	2		2	2			1		4	2
Тема 37. Міжнародні відносини в останній третині XIX ст.		1	1		4	1			1		4	2
Тема 38. Міжнародні відносини на початку XX ст.		2	2		4	1			1		3	2
Тема 39. Перша світова війна.		2	2		4	2			1		2	6
Тема 40. Основні держави Європи та США в період світової війни.		2	2		4	2			1		2	4
Разом		36	36		58	30			8	11	59	72
Усього годин	300	70	70		98	62			18	18	118	146

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Географічні відкриття	2
2	Реформація	2
3	Реформаційний рух та селянська війна у Німеччині	4
4	Релігійні війни у Франції	2
5	Скандинавські країни в XVI – першій половині XVII ст.	4
6	Визвольний рух у Нідерландах	2
7	Тридцятилітня війна	4
8	Англійська революція середини XVII ст.	2
9	Французьке Просвітництво	2
10	Утворення США	2
11	Становлення американської державності.	2
12	Французька революція	4
13	Франція періоду Консульства та Першої імперії	4
14	Віденський конгрес	4
15	Основні тенденції економічного, політичного, суспільного і культурного розвитку провідних держав Європи і США в останній третині XIX – на початку XX ст.	2
16	Зміни в сфері побуту і повсякденного життя	2
17	Суспільно-політичні кризи у Франції в останній третині XIX ст. Паризька Комуна 1871 р. Справа Дрейфуса	2
18	Особливості розвитку Німецької імперії (від утворення національної держави до Першої світової війни)	4
19	Ірландська проблема у Великій Британії в останній третині XIX - на початку XX ст.	2
20	Австрійсько-Угорська монархія: наднаціональна держава у добу націоналізму	2
21	Реконструкція в США (1865-1877 рр.)	2
22	Націоналізм і соціалізм як впливові ідейно-політичні течії останньої третини XIX – початку XX ст.	2
23	Колоніальна експансія і колоніальне суперництво великих держав в останній третині XIX – на початку XX ст.	2
24	Балканська проблема в міжнародних відносинах в останній третині XIX – на поч. XX ст.	2
25	Перша світова війна	4
26	Внутрішня ситуація в провідних державах Європи і США в роки Першої світової війни	4
	Усього годин	70

6. Самостійна робота

Для опанування матеріалу та підвищення рівня знань передбачена самостійна робота. В якості основних видів самостійної роботи студентів передбачено:

- вивчення конспекту лекцій згідно з модульною системою,
- підготовка до семінарсько-практичних занять,
- опрацювання окремих питань програми, які не викладаються на лекціях .

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Західна Європа в к. XV-XVI ст.: розвиток культури	6
2	Суспільно-політичний розвиток Іспанії, Англії, Франції	6
3	Англо-французьке колоніальне суперництво	4
4	Основні напрями культурного розвитку ранньомодерної Швейцарії.	2
5	Культурний розвиток північноєвропейських країн у ранній Новий час.	2
6	Політична історія країн Азії.	2
7	Американські та англійські просвітники	4
8	Особливості німецького та італійського просвітництва	4
9	Війна за незалежність англійських колоній	4
10	Батавська та Брабантська революції	4
11	Якобінізм та більшовизм: аналогії	6
12	Створення системи наполеонідів	4
13	Війна Іспанії з Наполеонівською Францією	4
14	Особливості розвитку культури XVIII ст.	6
15	Лідери держав учасників конгресу.	4
	Разом	62

7. Завдання для індивідуальної роботи

1. Основні течії та нові тенденції в мистецько-художній сфері в останній третині XIX – на поч. XX ст.
2. Виникнення соціал-демократичних партій, їх ідеологія.
3. «Казус Мільєрана» та публікація праці Бернштейна «Проблеми соціалізму і завдання соціал-демократії», їх вплив на подальшу діяльність соціалістичних партій.
4. Державна політика розвинутих країн щодо «робітничого питання», соціальне і робітниче законодавство кінця XIX – поч. XX ст.
5. Політичні сили і політична боротьба у Франції в 1870-і роки.
6. Внутрішня політика республіканських кабінетів у Франції (1880-1890-і рр.).
7. «Справа Дрейфуса» і політична криза у Франції в кінці XIX – на початку XX ст.
8. Взаємовідносини між державою і церквою у Франції за урядування республіканців.
9. Утворення політичних партій у Франції на початку XX ст..
10. Франція в роки I світової війни.
11. Утворення Німецької імперії, її політична і партійна система.
12. Соціал-демократичний рух в Німеччині в останній третині XIX ст. «Винятковий закон».
13. Економічний розвиток Німеччини в останній третині XIX. Грюндерство. Наслідки кризи 1873 р.

14. Початок колоніальної експансії Німеччини.
15. Німецько-французькі відносини в останній третині XIX ст.
16. Система зовнішніх союзів Німеччини. Відносини в трикутнику Німеччина, Австро-Угорщина, Росія в останній третині XIX ст.
17. Відставка Бісмарка. Перехід Німеччини до світової політики.
18. Німецька імперія в міжнародних конфліктах на поч. XX ст.
19. Німеччина в роки першої світової війни.
20. Промисловий та аграрний розвиток США після громадянської війни. Особливості розвитку Півдня і Заходу.
21. Особливості економічного розвитку США на початку XX ст. Американський корпоративний капіталізм.
22. Особливості функціонування державно-політичної системи в США в ост. третині XIX ст.
23. Формування та діяльність профспілкових та політичних робітничих організацій в США в останній третині XIX - на поч. XX ст.
24. Масові демократичні рухи в США в останній третині XIX - на початку XX ст.
25. Виникнення в США ліберального реформізму. Реформаторська політика адміністрацій Т. Рузвельта і В.Тафта
26. США в роки нейтралітету (1914-1917 рр.).
27. Колоніальна політика Англії в ост. трет. XIX ст.
28. Соціальні суперечності в Англії в останній третині XIX ст. Робітничий рух і поширення соціалістичних ідей.
29. Ірландське питання в Англії в ост. трет. XIX ст.
30. Соціально-політичні проблеми в Англії на поч. XX ст. Соціальні реформи лібералів.
31. Робітничий і соціалістичний рухи в Англії на початку XX ст..
32. Ірландське питання та конституційна криза в Англії напередодні I світової війни.
33. Велика Британія в роки I світової війни.
34. Політичний розвиток Італії після об'єднання. Правління "правої" та "лівої".
35. Соціальні проблеми в Італії в останній третині XIX – на поч. XX ст. Діяльність соціалістів.
36. Проблеми політичного та соціального розвитку Італії кінця XIX ст. „Криваве десятиріччя”.
37. «Ліберальна ера Джолітті».
38. Італія в роки I світової війни.
39. Особливості державного устрою Австро-Угорської монархії: система дуалізму.
40. Національне питання в Австро-Угорській монархії.
41. Діяльність робітничих і соціалістичних організацій в Австро-Угорській монархії в ост. трет. XIX ст. – на поч. XX ст.
42. Міжнародне становище і зовнішня політика Австро-Угорської монархії в ост. трет. XIX – на поч. XX ст.
43. «Ера Франца-Йосифа». Франц Фердинанд – спадкоємець престолу.
44. Австро-Угорська монархія в роки I світової війни.
45. Міжнародні відносини в Європі в 1870-ті роки. Союз трьох імператорів. «Військова тривога» 1875 р.
46. Східна криза 1875-1878 рр. Російсько-турецька війна. Берлінський конгрес.
47. Історія «Союзу трьох імператорів».
48. Посилення напруженості в Європі в другій половині 80-х рр. XIX ст. Договір перестраховання
49. Німецько-російські відносини в кінці XIX ст. - на поч. XX ст.

50. Колоніальне суперництво європейських країн у 1880-ті – 1890-ті рр. Стан територіального розподілу світу в кінці XIX ст.
51. Суперництво великих держав на Далекому Сході в кінці XIX ст.
52. Загострення англійсько-німецьких суперечностей на початку XX ст.
53. Перші імперіалістичні війни
54. Вплив російсько-японської війни на розвиток міжнародних відносин в Європі
55. Перша марокканська криза.
56. Боснійська криза та її наслідки.
57. Друга марокканська (агадирська) криза та її наслідки.
58. Балканські війни на поч. XX ст. та їх наслідки.
59. Італійсько-турецька війна та її наслідки.
60. Наростання воєнної небезпеки в Європі на поч. XX ст.
61. Сараєвське вбивство. Липнева криза 1914 р. Розв'язання I світової війни.
62. Причини і характер I світової війни. Цілі воюючих держав.
63. Хід воєнних дій в 1916 р., їх наслідки.

98 год.

Вимоги щодо виконання ІНДЗ

Навчально-дослідна робота повинна складатися зі змісту, вступу, основної частини, висновків, списку використаної літератури. У вступі слід:

- а) обґрунтувати актуальність теми;
- б) показати ступінь розробленості цієї теми, здійснити аналіз сучасного стану дослідження проблеми;
- в) поставити завдання дослідження.

В основній частині потрібно висвітлити основний матеріал теми навчальної роботи, викласти факти, ідеї, результати досліджень в логічній послідовності, обґрунтувати власну позицію, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначити шляхи вирішення досліджуваної проблеми, розглянути тенденції подальшого розвитку цього питання. Практичну частину (за наявності) необхідно представити у вигляді результатів власних досліджень, із статистичною обробкою даних.

У висновках потрібно представити результати дослідження, підвести його підсумки.

Список використаної літератури подавати згідно вимог.

В тексті реферату слід посилатися на список літератури, вказуючи при цьому в квадратних дужках номер джерела у списку використаної літератури і сторінки, які використанні для написання роботи за таким зразком: [1, С. 25-32].

Обсяг реферату 10-15 сторінок, друкований (формат А-4; інтервал 1,5; розмір шрифту – 14).

Роботу потрібно виконати на окремих аркушах, які необхідно скріпити. На титульному аркуші слід вказати прізвище, ім'я та по-батькові студента, курс, групу, спеціальність. Текст роботи повинен бути чітким, розбірливим, з пронумерованими сторінками. Робота може бути виконана у формі презентаційної доповіді.

Критерії оцінювання ІНДЗ

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	4 балів

2.	Складання плану дослідження	3 бали
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень у логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій її подальшого розвитку	10 балів
4.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	4 бали
5.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	4 бали
Разом		25 балів

Примітка. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за виконання ІНДЗ становить **25 балів**. Не виконання ІНДЗ оцінюється у 0 балів.

Шкала оцінювання ІНДЗ

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	22-25	Відмінно
Достатній	16-21	Добре
Середній	10-15	Задовільно
Низький	0-9	Незадовільно

„Відмінно” відповідає 22-25 балам, ставиться: при виконанні ІНДЗ у повному обсязі, теоретична та практична (за наявністю) частини не мають помилок; відповіді на запитання вичерпні й аргументовані; оформлення відповідає вимогам, робота виконана вчасно.

„Добре” відповідає 16-21 балам, ставиться якщо: ІНДЗ виконано в повному обсязі і не має помилок, які потребують її переробки; відповіді на запитання даються по суті, але не в деталях.

„Задовільно” відповідає 10-15 балам, ставиться, якщо ІНДЗ виконано не в повному обсязі; мають місце помилки; оформлення не відповідає вимогам; відповіді на запитання даються не в повному обсязі.

„Незадовільно” відповідає 0-9 балам, виставляється якщо: ІНДЗ виконана не в повному обсязі; мають місце суттєві помилки, які тягнуть за собою переробку; оформлення не відповідає вимогам; на запитання студент дає неправильні відповіді.

8. Методи навчання: лекції, семінарські заняття, аналітична робота з різними видами і формами першоджерел або оригіналами, розкриття їхньої цінності та інформації, котра міститься в них, репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький.

9. Методи контролю: наочні, словесні, перевірка завдань, що виносяться на самостійне опрацювання, перевірка ІНДЗ, екзамен.

Іспит з «Нової історії» проводиться в усній формі. Передбачає усну відповідь на питання з дисципліни.

10. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	

82-89	B	добре	зараховано
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Перелік питань на екзамен

1. Предмет «Історія Нового часу». Проблема періодизації «Історії Нового часу».
2. Загальна характеристика джерельної бази з історії Нового часу.
3. Соціальна структура та політичний устрій європейських країн.
4. Розвиток науки і культури європейських країн.
5. Причини Реформації та її вплив на розвиток європейських країн.
6. Економічні відносини в європейських країнах раннього Нового часу.
7. Мануфактурне господарство та його типи.
8. Процес первісного нагромадження капіталу. Генеза капіталізму.
9. Великі географічні відкриття і виникнення колоніальної системи.
10. Характер міжнародних відносин європейських країн.
11. Італійські війни 1494–1559 рр.
12. Соціально-економічний устрій Італії у XV–XVII ст.
13. Політичний розвиток італійських держав XVI – першої половини XVII ст.
14. Соціальна боротьба. Реформація і Контрреформація в Італії.
15. Особливості італійської культури XVI – першої половини XVII ст.
16. Розвиток літератури і науки в Італії XVI – першої половини XVII ст.
17. Гуманістична критика Католицизму в Німеччині.
18. Вчення Лютера та його соціальна сутність.
19. Народна реформація та Селянська війна в Німеччині у XVI – першій половині XVII ст.
20. Розвиток Реформації після поразки Селянської війни. Укладення Аугсбурзького релігійного миру.
21. Німецька культура в умовах Реформації та періоду Контрреформації.
22. Політичний устрій Швейцарського союзу XVI ст.
23. Особливості економічного розвитку швейцарських кантонів XVI ст.
24. Передумови Реформації у Швейцарії.
25. Цвінглі та його вчення.
26. Жан Кальвін та його вчення.
27. Швейцарія в першій половині XVII ст.
28. Наука і культура ранньомодерної Швейцарії.
29. Католицька церква у період Реформації.
30. Початок Контрреформації. Створення нових чернечих орденів.
31. Політика папства у період Контрреформації. Тридентський собор та реалізація його рішень.
32. Реставрація Католицизму в Європі.

33. Іспанія в першій чверті XVI ст. Повстання комунерос.
34. Економічний розвиток Іспанії в XVI ст.
35. Державний устрій на початку занепаду Іспанії за правління Філіппа II.
36. Економічний занепад Іспанії в другій половині XVI – першій половині XVII ст.
37. Зовнішня політика Іспанії в другій половині XVI – першій половині XVII ст.
38. Відокремлення Португалії і народні рухи в Іспанії в першій половині XVII ст.
39. Соціально-економічний розвиток в Англії у XVI ст. Аграрний переворот і його наслідки.
40. Реформація в Англії. Утвердження англіканської церкви. Контрреформація Марії Тюдор.
41. Основні напрями колоніальної політики Англії. Особливості англійського абсолютизму.
42. Соціально-політичний устрій Нідерландів у XVI – першій половині XVII ст.
43. Реформаційний рух у Нідерландах і політика Філіппа II.
44. Вільгельм Оранський та початок визвольного руху. Іконоборство.
45. Визвольний рух у Нідерландах проти іспанського панування: повстання 1572 р. у північних провінціях.
46. Терористичний режим герцога Альби.
47. Початок третього етапу визвольної боротьби у Нідерландах. Аррарська та Утрехтська унії 1579 р.
48. Колоніальна експансія Голландії. Ост-Індська й Вест-Індська компанії.
49. Формування абсолютної монархії у Франції.
50. Соціально-економічний устрій Франції у XVI — першій половині XVII ст. Зародження буржуазії.
51. Реформація у Франції.
52. Причини й початок громадянських війн. Варфоломійська ніч.
53. Піднесення Франції за Генріха IV.
54. Зміцнення абсолютизму за Рішельє. Епоха Людовіка XIV.
55. Тридцятилітня війна (1618–1648 рр.): причини та передумови.
56. Хід Тридцятилітньої війни та її наслідки.
57. Австрія в XVI — першій половині XVII ст. Реформи Фердинанда I.
58. Реформація і Контрреформація в Австрії.
59. Угорщина і Трансильванське князівство у XVI — першій половині XVII ст.: політичний устрій і соціальна структура.
60. Антиосманський і антигабсбурзький визвольний рух в Угорщині і Трансильванії.
61. Скандинавські країни в XVI — першій половині XVII ст.: соціально-економічний і політичний розвиток (Данія, Шведське королівство).
62. Скандинавські країни в XVI — першій половині XVII ст.: соціально-економічний і політичний розвиток (Норвегія, Фінляндія, Ісландія).
63. Османська імперія в європейській системі міжнародних відносин в ранній Новий час.
64. Формування іспанської колоніальної системи в країнах Латинської Америки в 1640–1790 рр.
65. Роль католицької церкви в колоніальних загарбаннях країн Латинської Америки.
66. Особливості соціально-економічного розвитку іспанських та португальських колоній.
67. Визвольна боротьба іспанських і португальських колоній у Латинській Америці (1810–1826 рр.).
68. Країни Азії в період раннього Нового часу та великі повстання в середині XIX ст.
69. Народи Африки в період раннього Нового часу та їхній опір колоніальній експансії європейських держав.

70. Основні тенденції економічного і політичного розвитку світу від кінця VIII ст. до початку XX ст.
71. Промислова революція та її наслідки.
72. Повалення абсолютизму у Франції.
73. Утвердження принципів гуманізму французькими просвітителами.
74. Передумови і початок Великої французької революції.
75. Ухвалення Декларації прав людини і громадянина.
76. Якобінська диктатура у Франції. Революційний терор.
77. Соціально-політичні заходи якобінської диктатури. Конституція 1792р.
78. Причини падіння якобінської диктатури.
79. Термодоріанський режим у Франції.
80. Організація влади консульства у Франції .
81. Бонапартизм як форма правління. Встановлення імперії.
82. Кодекси Наполеона.
83. Зовнішня політика Наполеона.
84. Війни з третьою та четвертою коаліціями.
85. Внутрішня політика Наполеона.
86. Наполеонівські війни 1796-1815 рр.
87. Падіння Першої імперії у Франції.
88. Віденський конгрес і «Сто днів».
89. Політична карта Європи за рішенням Віденського конгресу.
90. Утворення Священного союзу.
91. Криза Другої імперії у Франції (1870–1900 рр.).
92. Франко-німецька війна 1870 – 1871 рр. та її наслідки.
93. Громадянська війна у Франції.
94. Падіння Паризької комуни.
95. Становлення Третьої республіки у Франції (1870–1940 рр.).
96. Особливості економічного розвитку Франції у 1870–1900 рр.
97. Політичні кризи 80–90-х років XIX ст.
98. Особливості соціально-економічного розвитку США у першій половині XIX ст. Планаційна система.
99. Рабство на Півдні США у першій половині XIX ст.
100. Територіальна експансія США у першій половині XIX ст.
101. Початок двопартійної системи у США. А. Лінкольн.
102. Початок Громадянської війни у США (1861–1865 рр.).
103. Реконструкція Півдня США. Завершення Громадянської війни.
104. Революція у Франції і Друга республіка.
105. Революція в Італії.
106. Революція в Німеччині.
107. Революція в Австрії. Скасування панщини.
108. Революція в Угорщині. Проголошення незалежності.
109. Загострення національної проблеми в Європі у XIX ст.
110. Політична роздробленість Італії.
111. Два шляхи в боротьбі за об'єднання Італії. Кавур і Мадзіні.
112. Етапи об'єднання Італії. Походи Дж. Гарібальді.
113. Утворення Італійського королівства (1861 р.).
114. Промислове піднесення Німеччини в останній третині XIX – на початку XX ст. Структурні зрушення в економіці.
115. Державний устрій Німеччини в останній третині XIX – на початку XX ст. Імперська Конституція 1871р.
116. Внутрішня політика Бісмарка (70 – 80 рр. XIX ст.).

117. Економічний розвиток Великобританії в останній третині XIX ст.- початку XX ст.: особливості економічної еволюції.
118. Економічний розвиток Великобританії в останній третині XIX ст.- початку XX ст.: монополістичний капіталізм в довоєнну епоху.
119. Політичні партії й тенденції розвитку внутрішньої політики Англії наприкінці XIX ст. – початку XX ст: позиції ліберальної і консервативної партії наприкінці XIX ст. – початку XX ст.
120. Політичні партії й тенденції розвитку внутрішньої політики Англії наприкінці XIX ст. – початку XX ст.: політика кабінетів Вільяма Гладстона і Бенджаміна Дізраелі.
121. Політичні партії й тенденції розвитку внутрішньої політики Англії наприкінці XIX ст. – початку XX ст.: політика соціальних реформ. «Народний бюджет» Девіда - Ллойда Джорджа.
122. Посилення колоніальної експансії Англії в останній третині XIX ст. – початку XX ст.
123. Науково-технічна революція наприкінці XIX ст. та її наслідки.
124. Виникнення великих корпорацій та фінансово-промислових груп наприкінці XIX ст. Монополізація економіки наприкінці XIX ст.
125. Нові класи і соціальні верстви наприкінці XIX ст. Жіночі й профспілкові організації
126. Утвердження демократії та громадянського рівноправ'я наприкінці XIX ст.
127. Завершення формування індустріального суспільства.
128. Культура і мистецтво світу XIX – початку XX ст.
129. Досягнення науки і техніки XIX – початку XX ст.

11. Рекомендована література

Базова

1. *Балух В. О.* Ранньомодерна Європа : підручник / В. О. Балух, В. П. Коцур. Чернівці : Наші книги, 2016. 704 с., іл.
2. *Дейвіс, Норман* Європа : Історія / Пер. з англ. П. Тарашук, О. Коваленко. К., «Основи», 2014. 1464 с., іл.
3. *Федеріко Шабо* Історія ідеї Європи. Львів : Либідь, 2020. 352 с., іл.
4. *Мустафін О. Р.* Справжня історія пізнього Нового часу / О. Мустафін. Харків : Фоліо, 2017. 429 р.
5. *Ададуров В.* Історія Франції. Королівська держава та створення нації (від початків до кінця XVIII ст.) : Науково-навчальне видання. Серія «Історія країн світу». Львів: Вид-во Українського католицького університету, 2002. 412 с., іл.
6. *Історія сучасного світу: соціально-політична історія XV–XX століть* : Навчальний посібник / Ю. А. Горбань, Б. І. Білик, Л. В. Дячук та ін.; За ред. Ю. А. Горбаня. К.: Знання, 2007. 439 с.
7. *Андерсон Б.* Уявлені спільноти. Міркування щодо походження й поширення націоналізму / Перекл. з англ. Київ, 2001.
8. Баран З., Качараба С., Сіромський Р., Чума Б. Історія країн Західної Європи та Північної Америки Нового часу (кінець XV - початок XIX ст.). За редакцією З.А.Баран. Київ: Знання, 2015. 533 с.
9. *Башлер Ж.* Нарис загальної історії / Перекл. з фр. Київ, 2005.
10. *Безродний Є. Ф., Уткін О. І.* Історія політичних вчень: Навчальний посібник. Київ, 2006.
11. *Бриггс Э., Клэвин П.* Европа нового и новейшего времени. С 1789 года и до наших дней. / Пер. с англ. Москва, 2006.

12. *Бродель Ф.* Средиземное море и средиземноморский мир в эпоху Филиппа II: В 3 ч. / Пер. с фр. Москва, 2002–2003.
13. *Брусиловська О. І.* Історія міжнародних відносин 1640–1914 рр.: Навчально-методичний посібник. Одеса, 2005.
14. Відкритість. Суспільство. Влада. Від Нантського едикту до падіння комунізму / Авт.-упоряд. Е. Ле Руа Ладюрі. / Пер. з фр. Київ, 2008.
15. *Войтович Л., Целуйко О.* Правлячі династії Європи. Біла Церква, 2008.
16. *Гобсбаум Е.* Нації і націоналізми, починаючи з 1780 року: програма, міфи, реальність / Перекл. з англ. Київ, 2010.
17. *Даймонд Дж.* Зброя, мікроби і харч: Витоки нерівностей між народами / Перекл. з англ. Київ, 2009.
18. *Девіс Н.* Європа: Історія / Перекл. з англ. Київ, 2000.
19. *Денисенко В.* Проблеми раціоналізму та ірраціоналізму в політичних теоріях Нового часу європейської історії. Львів, 1997.
20. *Джеджора О.* Історія європейської цивілізації. Ч. 1: До кінця XVIII ст. Львів, 1999.
21. Історія європейської ментальності / За ред. П. Дінцельбахера. / Перекл. з нім. Львів, 2004.
22. Історія світової культури. Навчальний посібник / В. Шейко, О. Гаврюшенко, О. Кравченко. Київ, 2006.
23. Історія світової цивілізації: Соціокультурний розвиток людства: Навчальний посібник. Вид. 2-ге / Ю. Павленко. Київ, 1999.
24. Історія сучасного світу: соціально-політична історія XV – початку XXI століть: навч. посіб. / За ред. Ю. Горбаня. Київ, 2012.
25. История средних веков: В 2 т. Т. 2: Раннее новое время / Под. ред. С. П. Карпова. Москва, 2000.
26. Історія художньої культури. Західна Європа. XVII–XVIII ст.: Підручник / В. М. Шейко та ін. Харків, 2001.
27. *Кёнигсбергер Г.* Европа раннего нового времени, 1500–1789 / Пер. с англ. Москва, 2006.
28. *Лахман Р.* Капиталисты поневоле. Конфликт элит и экономические преобразования в Европе раннего Нового времени. Москва, 2010.
29. *Ле Руа Ладюрі Е.* Коротка історія клімату: від середньовіччя до наших днів / Перекл. з фр. Київ, 2009.
30. *Ливи Баччи М.* Демографическая история Европы / Пер. с итал. Санкт-Петербург, 2010.
31. *Мак-Ніл В.* Піднесення Заходу. Історія людської спільноти / Пер. з англ. Київ, 2011.
32. *Манан П.* Інтелектуальна історія лібералізму / Перекл. з фр. Київ, 2005.
33. *Мотиль О.* Підсумки імперій: занепад, розпад і відродження / Перекл. з англ. Київ, 2009.
34. *Мюшамбле Р.* Оргазм і Захід: Історія задоволення від XVI століття до наших днів / Перекл. з фр. Київ, 2011.
35. Новая история стран Европы и Америки XVI–XIX вв. Учебник для вузов / А. Родригес, М. Пономарев, Т. Закаурцева. Москва, 2010.
36. Нові підходи до історіописання / За ред. П. Берка. / Перекл. з англ. 2-е вид. Київ, 2010.
37. *Орлова Т.* Всесвітня історія. Історія цивілізацій: Навч. посіб. Київ, 2012.
38. *Орлова Т.* Історія сучасного світу: XV–XXI ст.: Навч. посіб. Київ, 2008.
39. *Фалькенберг Р.* История новой философии / Пер. с герм. Москва, 2011.
40. *Фримен К., Лука Ф.* Як час спливає: від епохи промислових революцій до інформаційної революції / Перекл. з англ. Київ, 2008.
41. *Ханшелл Н.* Миф абсолютизма. Перемены и преемственность в развитии западноевропейской монархии Нового времени / Пер. с англ. Санкт-Петербург, 2003.

42. *Элиас Н.* Придворное общество: Исследования по социологии короля и придворной аристократии / Пер.с нем. Москва, 2002.
43. *Rostworowski E.* Historia powszechna. Wiek XVIII. Warszawa, 2001.
44. *Teepie J.* Timelines world of history. London; New York, 2002.
45. *Western civilizations: their history & their culture / Judith G. Coffin [et al.].* New York; London, 2002.
46. *Wójcik Z.* Historia powszechna XVI–XVII wieku. Warszawa, 2001.
47. *Żywczyński M.* Historia powszechna. 1789–1870. Warszawa, 2001.

Допоміжна

48. Хрестоматия по истории Нового времени стран Европы и Америки: В 2 кн. Кн. 1. Внутриполитическое развитие. Кн. 2. Международные отношения в 1648–1918 гг. / Сост. Д. В. Кузнецов. Ч. 1: XVII–XVIII вв. Благовещенск, 2010.
49. Хрестоматия по новой истории 1640–1870 гг. / Под ред. В. Сироткина. Москва, 1990.
50. *Брант С.* Корабель дурнів. / Перекл. з нім. Київ, 2012.
51. *Вулф Л.* Винайдення Східної Європи. Мапа цивілізації у свідомості епохи Просвітництва / Перекл. з англ. Київ, 2009.
52. *Гельвецій К. А.* Про людину, її розумові здібності та її виховання / Перекл. з фр. Київ, 1994.
53. *Еразм Роттердамський.* Похвала глупоті / Перекл. з латин. Вид. 2. Київ, 1993.
54. Мир Просвещения. Исторический словарь / Под. ред. В. Ферроне и Д. Роша; пер. с итал. Москва, 2003.
55. *Пейн Т.* Права людини / Перекл. з англ. Львів, 2000.
56. *Руссо Ж.-Ж.* Про суспільну угоду, або принципи політичного права / Перекл. з фр. Київ, 2001.
57. *Leider K.* Philosophen der europäischen Aufklärung: Descartes, Locke, Spinoza, Leibniz. Lübeck, 2001.
58. *Бедуел Г.* Історія Церкви / Перекл. з фр. Львів, 2000.
59. *Брендлер Г.* Мартин Лютер: теологія і революція / Пер. с нем. Минск, 2000.
60. *Гонсалес Х. Л.* История христианства: В 2 т. Т. 2: От эпохи Реформации до нашего времени / Пер. с англ. Москва, 2002.
61. *Кристен О.* Реформы Лютера, Кальвина и протестантизм / Пер. с фр. Москва, 2005.
62. *Лойола И.* Рассказ паломника о своей жизни, или «Автобиография» св. Игнатия Лойолы, основателя Общества Иисуса (Ордена иезуитов) / Пер. с исп. Москва, 2002.
63. *Лукашенко А. І.* Есхатологічні очікування та їх вплив на формування суспільства сучасного типу: Європа, другий осьовий час (XV–XVII ст.). Київ, 2012.
64. *Мак-Грат А.* Інтелектуальні витоки європейської Реформації / Перекл. з англ. Київ, 2008.
65. Хроники открытия Америки. Кн. 1. Новая Испания / Гл. ред. С. А. Шмидт. Пер. с исп. Москва, 2000.
66. *Зінченко А.* Історія дипломатії від давнини до початку нового часу. Вінниця, 2002.
67. *Кинг Д.* Битва дипломатов, или Вена, 1814 / Пер.с англ. Москва, 2010.
68. *Хижняк І.* Нова історія міжнародних відносин у системному форматі (1648–1918): Підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ, 2009.
69. *Айзенштат М. П.* Власть и общество Британии 1750–1850 гг. Москва, 2009.
70. Англия. Автобиография / Под ред. Дж. Льюиса-Стемпела; пер. с англ. Москва, 2008.
71. *Бартон Э.* Повседневная жизнь англичан в эпоху Шекспира / Пер. с англ. Москва, 2005.
72. Британская империя: становление, эволюция, распад: Учебное пособие / Под. ред. В. В. Высокова. Екатеринбург, 2010.

73. *Горинг Р.* Шотландия. Автобиография / Пер. с англ. Москва, 2010.
74. *Грин Д. Р.* История Англии и английского народа / Пер. с англ. Москва, 2005.
75. *Дэниел К.* Англия. История страны / Пер. с англ. Москва–Санкт-Петербург, 2007.
76. *Маккормак Дж.* Історія Ірландії. Люди й події, які сформували країну / Перекл. з англ. Київ, 2006.
77. *Мовчан С. П., Кипаренко Г. М.* Велика Британія: географія, історія, культура. Львів, 2012.
78. *Савин А.* Лекции по истории Английской революции. Москва, 2000.
79. *Тревелиян Дж. М.* История Англии от Чосера до королевы Виктории / Пер. с англ. Смоленск, 2005.
80. *Эйлмер Дж.* Восстание или революция? Англия 1640–1660 гг. / Пер. с англ. Санкт-Петербург, 2004.
81. *Эрлихсон И.* Английская общественная мысль второй половины XVII века / Пер. с англ. Москва, 2007.
82. *Юм Д.* Англия под властью дома Стюартов (1649–1685): В 2 т. / Пер. с англ. Санкт-Петербург, 2001–2002.
83. *Брион М.* Повседневная жизнь Вены во времена Моцарта и Шуберта / Пер. с фр. Москва, 2009.
84. *Воцелка К.* История Австрии: Культура, общество, политика / Пер. с нем. Москва, 2007.
85. *Контлер Л.* История Венгрии. Тысячелетие в центре Европы / Пер. с венг. Москва, 2002.
86. *Медведева К. Т.* Австрийские Габсбурги и сословия в начале XVII века. Москва, 2004.
87. *Тейлор А. Дж.* Габсбурзька монархія 1809–1918 рр.: історія Австрійської імперії та Австро-Угорщини / Перекл. з англ. Львів, 2002.
88. *Цольнер Е.* Історія Австрії / Перекл. з нім. Львів, 2001.
89. *Шад М.* Габсбурги / Пер. с нем. Москва, 2003.
90. *Дефурно М.* Повседневная жизнь Испании золотого века / Пер. с фр. Москва, 2004.
91. История Испании и Португалии / Сост. С. Шумов и А. Андреева. Москва, 2002.
92. *Кеймен Г.* Испания: дорога к империи / Пер. с англ. Москва, 2007.
93. *Сарайва Ж. С.* История Португалии / Пер. с порт. Москва, 2007.
94. *Disney A. R.* A History of Portugal and the Portuguese Empire: From Beginnings to 1807: Vol's. 1–2. London, 2009.
95. *Elliott J. H.* Imperial Spain, 1469–1716. London, 2002.
96. *Kamen H.* Empire: How Spain Became a World Power. 1492–1763. New York, 2003.
97. *Декрузетт Ф.* Повседневная жизнь Венеции во времена Гольдони / Пер. с фр. Москва, 2004.
98. *Китс Дж.* История Италии / Пер. с англ. Москва, 2012.
99. *Линтнер В.* Италия. История страны / Пер. с англ. Москва–Санкт-Петербург, 2007.
100. *Зюмтор П.* Повседневная жизнь Голландии во времена Рембрандта / Пер. с фр. Москва, 2000.
101. *Шатохина-Мордвинцева Г. А.* История Нидерландов: Учебное пособие для вузов. Москва, 2007.
102. История Германии. Том 1: С древнейших времен до создания Германской империи / Отв. ред. С. А. Васютин, Е. П. Глушанин. Москва, 2008.
103. *Ліхнякевич І.* Історія Німеччини: від початків до сьогодення: навчальний посібник. Львів, 2010.
104. *Макинерни Д.* США: История страны / Пер. с англ. Москва–Санкт-Петербург, 2009.
105. *Согрин В. В.* Политическая история США. XVII–XX вв. Москва, 2001.
106. *Тіндалл Дж. Б., Шай Д. Е.* Історія Америки / Перекл. з англ. Львів, 2010.
107. *Brinkley A.* The unfinished nation: a concise history of the American people. Boston, 2004.

108. *Ададуrow В.* Історія Франції. Королівська держава та створення нації (від початків до кінця XVIII ст.). Львів, 2002.
109. *Ададуrow В.* “Наполеоніда” на сході Європи: уявлення, проекти та діяльність уряду Франції щодо південно-західних окраїн Російської імперії на початку XIX століття. Львів, 2007.
110. *Бродель Ф.* Ідентичність Франції. Простір та історія. Книга 1 / Перекл. з фр. Київ, 2013.
111. *Дюпон-Мельниченко Ж.-Б., Ададуrow В.* Французька історіографія XX століття. Львів, 2001.
112. *Іванов А. Ю.* Повседневная жизнь французов при Наполеоне / Пер. с фр. Москва, 2006.
113. *История Франции / Под ред. Ж. Карпантье, Ф.Лебрена. / Пер.с фр. Санкт-Петербург, 2008.*
114. *Клуас И.* Повседневная жизнь в замках Лувра в эпоху Возрождения / Пер. с фр. Москва, 2001.
115. *Кожокин Е.* История бедного капитализма. Франция XVIII – первой половины XIX века. Москва, 2005.
116. *Комбо И.* История Парижа / Пер. с фр. Москва, 2002.
117. *Констан Ж. М.* Повседневная жизнь французов во времена Религиозных войн / Пер. с фр. Москва, 2005.
118. *Ленотр Ж.* Повседневная жизнь Парижа во времена Великой революции / Пер. с фр. Москва, 2006.
119. *Ленотр Ж.* Повседневная жизнь Версаля при королях / Пер. с фр. Москва, 2003.
120. *Минье Ф.* История Французской революции с 1789 по 1814 гг. / Пер. с фр. Москва, 2006.
121. *Моруа А.* История Франции (От римского завоевания до начала Великой Французской революции) / Пер. с фр. Санкт-Петербург, 2009.
122. *Токвиль А.* Давній порядок і революція / Перекл. з фр. Київ, 2000.
123. *Шартье Р.* Культурные истоки Французской революции / Пер. с фр. Москва, 2001.

12. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека КОГПА ім. Тараса Шевченка (книжковий фонд).
2. Електронна бібліотека КОГПА ім. Тараса Шевченка.
3. Бібліотека кафедри історії та методики навчання.
4. Кременецька міська бібліотека ім. Ю. Словацького.
5. Мережа Інтернет (Вікіпедія).
6. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
7. Платформа Moodle.